

Regionsudvalgets udtalelse: »Status vedrørende »Small Business Act« for Europa!«

(2012/C 9/05)

REGIONSUDVALGET

- erkender, at der til dato er opnået resultater via de aktiviteter, der iværksættes som led i gennemførelsen af SBA, men anbefaler på det kraftigste, at SBA – for at Kommissionen og ikke mindst medlemsstaterne i langt større målestok kan opfylde målene – i højere grad gøres politisk bindende da det vil sikre en mere omfattende og korrekt gennemførelse og fjerne de aktuelle hindringer for SBA's fulde indførelse;
- mener, at SBA kræver politisk lederskab, og er af den opfattelse, at SBA mere eksplicit må anerkendes i Europa 2020-strategien for at give politikken en mere stabil forvaltningsstruktur med vedtagelse af en passende køreplan med vigtige milepæle, som medlemsstaterne skal nå og inkludere i deres nationale reformprogrammer;
- regner med, at de regionale og lokale myndigheder vil få større muligheder for at bidrage til SBA's målsætninger, og anbefaler en tydeligere anerkendelse af den lokale og regionale dimension for at fremme såvel en bottom-up som en top-down tilgang og samtidig gøre SBA mere synlig i EU. Udvalget konkluderer derfor, at der overalt i EU, på nationalt, regionalt og lokalt niveau, er behov for mere information om SBA, og at den må prioriteres højere;
- gør opmærksom på, at det største problem for SMV'er er adgang til finansiering, og her er der brug for en samordnet indsats i de næste faser af SBA; understreger også vigtigheden af at gøre en indsats for at lette SMV'ernes adgang til markedet og væsentligt mindske de administrative byrder;
- finder det dybt beklageligt, at tilsagnet om at inkorporere SBA i Lissabonstrategien og efterfølgende i Europa 2020-strategien ikke er blevet opfyldt. Dermed er muligheden for at bruge de nationale reformprogrammer som et hovedredskab for gennemførelsen af SBA indtil videre ikke blevet udnyttet. Udvalget opfordrer derfor igen indtrængende til, at principperne og målene for SBA omgående indbygges i gennemførelsen af Europa 2020-strategien og de nationale reformprogrammer.

Ordfører	Constance HANNIFFY (IE/PPE), medlem af Offaly County Council, Midland Regional Authority og Border, Midland and Western Regional Assembly
Basisdokument	Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Status vedrørende »Small Business Act« for Europa KOM(2011) 78 endelig

I. POLITISKE ANBEFALINGER

REGIONSUDVALGET

1. hilser Kommissionens »Status vedrørende »Small Business Act« for Europa« velkommen og understreger igen, at det bakker fuldt op om det fortsatte arbejde med denne særdeles vigtige politiske dagsorden om fremme af SMV'ers udvikling, vækst og levedygtighed i hele EU;

2. indskærper, at de problemer, der hindrer gennemførelsen af Small Business Act (SBA) må løses på alle myndighedsniveauer i Den Europæiske Union, og henstiller, at medlemsstaterne i højere grad prioriterer de vigtigste elementer i SBA – tabet af 3,5 mio. job⁽¹⁾ i SMV'er i Europa som følge af den finansielle, økonomiske og sociale krise er den kedelige dokumentation for, at spørgsmålet må sættes øverst på den politiske dagsorden;

3. erkender, at der til dato er opnået resultater via de aktiviteter, der iværksættes som led i gennemførelsen af SBA, men anbefaler på det kraftigste, at SBA – for at Kommissionen og ikke mindst medlemsstaterne i langt større målestok kan opfylde målene – i højere grad gøres *politisk bindende* da det vil sikre en mere omfattende og korrekt gennemførelse og fjerne de aktuelle hindringer for SBA's fulde indførelse;

4. støtter Kommissionens indsats for at styrke de forvaltningsmæssige aspekter af SBA, navnlig oprettelsen af nationale SMV-repræsentanter i medlemsstaterne, som sammen med Kommissionens særlige SMV-repræsentant skal stå for at styre gennemførelsen af SBA i EU;

5. mener, at SBA kræver politisk lederskab, og er af den opfattelse, at SBA mere eksplicit må anerkendes i Europa 2020-strategien for at give politikken en mere stabil forvaltningsstruktur med vedtagelse af en passende køreplan med vigtige milepæle, som medlemsstaterne skal nå og inkludere i deres nationale reformprogrammer;

6. regner med, at de regionale og lokale myndigheder vil få større muligheder for at bidrage til SBA's målsætninger, og

⁽¹⁾ Skøn fra »Annual Report on European SMEs 2010«, der skal offentliggøres som led i SMV-præstationsmålingen (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm).

anbefaler en tydeligere anerkendelse af den lokale og regionale dimension for at fremme såvel en bottom-up som en top-down tilgang og samtidig gøre SBA mere synlig i EU;

7. gør opmærksom på, at det største problem for SMV'er er adgang til finansiering, og her er der brug for en samordnet indsats i de næste faser af SBA; understreger også vigtigheden af at gøre en indsats for at lette SMV'ernes adgang til markedet og væsentligt mindske de administrative byrder;

8. understreger endnu en gang, at det er vigtigt fortsat at yde passende støtte til SMV'er og således sikre forskelligartede virksomheders overlevelse på lang sigt. Ud over at fokusere på nyoprettede virksomheder med stort potentiale og nye og eksportorienterede SMV'er skal der også tages hensyn til etablerede virksomheder og virksomheder i udvikling eller under omlægning. Sideløbende hermed må udfordringerne for SMV'er, der er orienteret mod lokalområdet eller hjemmemarkedet, også anerkendes, da det i sidste ende er disse virksomheder, der er livsnerven i de lokale og regionale økonomier;

9. understreger også, at SBA og SMV-politikken på alle niveauer må give plads til og arbejde med forskellige virksomhedsmodeller, herunder virksomheder i socialøkonomien, kulturelle og kreative industrier (inden og efter de bliver kommercielle), kooperativer og lignende retlige former for at skabe flest mulig arbejdspladser og størst mulig bæredygtig økonomisk vækst.

REGIONSUDVALGET

Sikring af en høj gennemførelsesgrad og bedre forvaltning

10. finder det dybt beklageligt, at tilsagnet om at inkorporere SBA i Lissabonstrategien og efterfølgende i Europa 2020-strategien ikke er blevet opfyldt. Dermed er muligheden for at bruge de nationale reformprogrammer som et hovedredskab for gennemførelsen af SBA indtil videre ikke blevet udnyttet. Udvalget opfordrer derfor igen indtrængende til, at principperne og målene for SBA omgående indbygges i gennemførelsen af Europa 2020-strategien og de nationale reformprogrammer;

11. er skuffet over, at SBA er gennemført i meget forskelligt omfang fra medlemsstat til medlemsstat. Dette erkendes i Kommissionens meddelelse, men de underliggende faktorer, der er årsagen til disse forskelle, undersøges ikke til bunds – medlemsstaterne må i højere grad holdes ansvarlige for at gennemføre SBA. Udvalget konkluderer derfor, at der overalt i EU, på nationalt, regionalt og lokalt niveau, er behov for mere information om SBA, og at den må prioriteres højere;

12. glæder sig over, at medlemsstaterne har udpeget nationale SMV-repræsentanter, og beder indtrængende alle repræsentanterne om at leve fuldt op til deres ansvar og sikre, at forvaltningerne »tænker småt først« og i nødvendigt omfang tager hensyn til udfordringerne for SMV'er, når de udarbejder lovgivning, regler og procedurer, der kan påvirke SMV'ernes driftsvilkår i positiv retning;

13. bemærker, at udnævnelsen af SMV-repræsentanter kan være politisk eller administrativ, og anbefaler, at flere medlemsstater gør udnævnelserne politiske for at sende et stærkere signal om, at det er en prioritet, og at der er vilje til at gennemføre SBA og tage fat på udfordringerne for SMV'er;

14. fastholder, at det er en grundlæggende brist, at opnåelsen af SBA's målsætninger er afhængig af de allerede eksisterende, meget forskellige programmer og finansieringsinstrumenter uden yderligere eller øremærkede midler;

15. noterer sig udnævnelsen af en ny EU-repræsentant for SMV'er, men understreger igen, at meddelelsen ikke i tilstrækkeligt omfang behandler SMV-repræsentantens rolle, og opfordrer Kommissionen til at garantere, at SMV-repræsentanten får tilstrækkelige økonomiske ressourcer og den nødvendige støtte fra politisk hold til at sikre en vellykket gennemførelse af SBA's målsætninger og styrke synligheden af og opmærksomheden om SMV-relaterede politiske tiltag;

16. bifalder intentionen om at oprette en rådgivende gruppe vedrørende SBA sammensat af medlemsstater, SMV-repræsentanter og repræsentanter for SMV-organisationer og beder om, at Regionsudvalget får sæde i denne rådgivende gruppe, eftersom der er et ønske om, at SBA skal slå igennem på alle myndighedsniveauer og ikke kun på EU- og nationalt niveau;

17. foreslår, at lokale og regionale myndigheder i medlemsstaterne tilskyndes til at tage SBA-principperne til sig og tilpasse foranstaltninger derunder til de lokale/regionale forhold. Udvalget mener, at den europæiske iværksætterregionsordning her kunne bruges som model;

18. erkender, at de fleste af lovgivningsforslagene i SBA er blevet vedtaget med positive resultater, og opfordrer medlemsstaterne til at vedtage statuten for et europæisk privat selskab, der på lang sigt vil fremme en bedre udnyttelse af det indre marked, eftersom omkostningerne forbundet med at etablere virksomhed vil blive nedbragt, og forenkle de lovgivningsmæssige rammer og dermed gøre den grænseoverskridende handel lettere;

19. appellerer til medlemsstaterne om, at de vedtager og gennemfører direktivet om forsinket betaling fuldt ud, og understreger, at det vigtigste spørgsmål her er håndhævelse af direktivet, og at medlemsstaterne må gøre en indsats for at forbedre betalingskulturen blandt virksomheder og offentlige forvaltninger;

20. understreger, at forslaget om, at visse typer virksomheder – nystartede og mikrovirksomheder – skal kunne undtages fra lovgivningen, i givet fald bør gennemføres på en måde, så det ikke resulterer i »andenrangs« virksomheder og skaber forvirring på markedet;

21. efterlyser mere udbredt brug af præstationsmålingen til at overvåge, vurdere og sammenligne medlemsstaternes resultater med hensyn til gennemførelsen af SBA og mener endvidere, at alle oplysningerne fra præstationsmålingen bør offentliggøres for på den måde dels at fungere som et kommunikationsværktøj, dels motivere medlemsstaterne til at gøre sig større umage.

REGIONSUDVALGET

Forbedret adgang til finansiering

22. henleder opmærksomheden på de udfordringer, SMV'er står over for på grund af de strammere kreditvilkår, som finansieringsinstitutterne har indført⁽²⁾ i kølvandet på den økonomiske nedtur og krisen på de internationale finansmarkeder, der fortsat gør sig gældende, og peger endvidere på de uforholdsmæssigt store virkninger, kreditstramningen har for SMV'er, fordi de formodes at være forbundet med højere kreditrisiko, hvilket i sidste ende underminerer deres evne til at overleve og fortsætte deres drift både på kort og mellemlangt sigt;

23. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at bygge på konklusionerne fra det andet møde i marts 2011 i det permanente finansieringsforum for små og mellemstore virksomheder og bifalder Kommissionens initiativer til tackling af problemer med adgang til kreditfaciliteter, herunder Mikrofinansieringsfaciliteten Progress og tilsagnet om at etablere en handlingsplan for forbedring af SMV'ers adgang til finansiering på et sundt kommercielt grundlag;

24. anbefaler SBA-handlingsplanen, som sætter fokus på de vanskelige driftsvilkår for SMV'er, der søger adgang til finansiering: i) større gennemsigtighed i forholdet mellem banker og andre finansielle institutioner og SMV'er; ii) kombination af gælds- og aktieaspekter; iii) øgning af udlånsvoluminet ved udstedelse af værdipapirer; iv) forbedring af mulighederne for grænseoverskridende investeringer ved hjælp af risikovillig kapital og v) bedre regulering af mikrolån;

25. mener, at den foreslåede kvikskranke for finansiering af SMV'er har visse fordele, men at den bør drøftes yderligere, og anbefaler som et første skridt en national eller regional kortlægning af alle støttemuligheder for SMV'er (omfattende støtteprogrammer og støtteorganisationer på EU-plan og på nationalt, regionalt og lokalt niveau). Udvalget anbefaler videre, at Kommissionen overvejer andre modeller, der har været vellykkede med hensyn til at skabe merværdi for SMV'er ved at tilbyde et integreret henvisningssystem for støtte til virksomheder, og sørger for, at de bliver mere udbredt på lokalt og regionalt niveau;

26. bifalder Kommissionens forslag om at gøre den effektive gennemførelse af SBA til en tematisk forudgående forpligtelse knyttet til EU-støtte under forslaget til fælles strategiske rammer og om at gøre SMV-investeringer til en tematisk prioritet i forslaget til EFRU-forordning. Derved burde det blive lettere at omsætte målsætningerne i SBA til virkelighed på lokalt/regionalt niveau i alle medlemsstater;

⁽²⁾ I Irland blev for eksempel kun 50 % af ansøgninger fra virksomheder om lån imødekommet i 2010 mod 90 % i 2007. Kilde: Central Statistics Office (2011). Access to Finance 2007 and 2010.

27. mener, at uensartetheden i Den Europæiske Unions programmer, som SMV'er har adgang til, og i de krav, der er forbundet med programmerne, svækker deres adgang til finansiering, og foreslår en bedre kobling af EU-instrumenter og midler til SMV'er på EU-budgettet; kræver øget støtte i den næste FFR til samtlige programmer og instrumenter, der sigter mod at fremme SMV'er, og bifalder i den forbindelse generelt de SMV-relevante tiltag i Kommissionens forslag for 2014-2020, men venter med at tage endelig stilling til de endelige budgetter, den nøjagtige størrelse af støtten til SMV'er og detaljerne omkring den konkrete gennemførelse er faldet på plads;

28. frygter, at programmet for konkurrenceevne og innovation (CIP) for tiden efter 2013 – som indgår i den fælles strategiske ramme for forskning og innovation – ikke dækker SMV'ernes behov i passende omfang, og går derfor ind for, at der indbygges en særlig SMV-søjle i denne ramme; opfordrer til øget adgang til finansieringsinstrumenter, der er tilpasset SMV'ernes behov, bl.a. ved at der lægges større vægt på instrumenter til mikrofinansiering og mezzanifinansiering, og gennem en udvidelse af CIP's garantiinstrumenter og finansieringsfaciliteten for risikodeling under forskningsrammeprogrammet, samt til at gøre mere intelligent brug af Den Europæiske Investeringsbanks produkter, bl.a. JASMINE og JEREMIE;

29. støtter Kommissionens beslutning om at forlænge de midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte, som muliggør yderligere støtte til SMV'er, til udgangen af 2011, og mener, at Kommissionen bør forlænge ordningen ud over 2011 med forbehold af en nærmere analyse af, om rammebestemmelserne har opfyldt deres målsætninger;

30. opfordrer de nationale regeringer til at overveje skatteincitamentter til innovative små, nystartede virksomheder i de første år efter opstart;

31. finder det positivt, at Kommissionen vil tilse, at flere SMV'er opnår støtteberettigelse via styrkede lånegarantiordninger, som skal fremme investeringer, vækst, innovation og forskning, og anerkender endvidere de skitserede lovgivningsforslag til effektivisering af markedet for risikovillig kapital.

REGIONSUDVALGET

Bedre regulering til gavn for SMV'erne

32. understreger det vigtige i forenklede, klarere og mere konsekvente administrative rammevilkår for SMV'er og anser en styrket anvendelse af »SMV-testen« for afgørende i denne sammenhæng;

33. opfordrer til, at »SMV-testen« anvendes mere systematisk i konsekvensanalyser og omfatter politiske meddelelser tidligt i lovgivningsprocessen samt lovgivningsforslag, og mener endvidere, at denne proces ville styrkes, hvis Udvalget for Konsekvensanalyse var mere uafhængigt af Kommissionen;

34. anbefaler kraftigt, at alle medlemsstater anvender »SMV-testen« og »tænk småt først-princippet«, ikke kun i den nationale

lovgivning, men også i politikrammer og administrative procedurer, der berører SMV'er, og foreslår, at Kommissionen som led i SMV-præstationsmålingen evaluerer medlemsstaternes anvendelse af »SMV-testen«;

35. hilser det velkommen, at Kommissionen som anbefalet i udvalgets tidligere udtalelse om Small Business Act er parat til at bistå medlemsstaterne i at undgå overregulering i forbindelse med håndhævelsen af Den Europæiske Unions lovgivning ved at fremhæve de betydelige hindringer for virksomhedsopstart og -ekspansion på mikroniveau, som overregulering på grundlag af Den Europæiske Unions lovgivning er skyld i;

36. går helhjertet ind for »only once«-princippet og opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at anvende det i forbindelse med alle anmodninger fra SMV'er om administrative og reguleringsmæssige oplysninger, men understreger, at der er visse tegn på, at offentlige myndigheder, når de har forsøgt at gennemføre »only once«-princippet og formidle indsamlede oplysninger, er stødt på indsigelser med henvisning til databeskyttelse og -opbevaring;

37. bifalder Kommissionens tilsagn om at forelægge en række politiske anbefalinger i 2011, der skal gøre det lettere at fjerne hindringer for virksomhedsoverdragelse, og henleder endnu en gang opmærksomheden på, at dette navnlig har betydning for virksomhedsoverdragelse blandt slægtninge, eftersom der er et stort antal ejere af SMV'er, der er ved at komme op i årene, og som i løbet af det næste årti vil overlade virksomheden til andre; understreger tillige, at lignende problemer gør sig gældende for ejerdrevne SMV'er;

38. beklager, at der hidtil ikke er sket store fremskridt i forenklingen af konkursprocedurerne, opfordrer derfor medlemsstaterne og Kommissionen til at opprioritere dette spørgsmål og anmoder endnu en gang Kommissionen om at overveje løsninger på de tilsvarende, men anderledes problemstillinger, som iværksættere, hvis virksomhed er kuldsejlet, men som ikke formelt er erklæret konkurs, står over for;

39. gør opmærksom på de vanskeligheder, som iværksættere, der er tvunget til at lukke deres virksomhed, har med at få adgang til socialsikringsydelse i medlemsstaterne sammenlignet med de ydelser, deres ansatte har ret til.

REGIONSUDVALGET

Lettere adgang til markeder

40. støtter udvidelsen af det fælles betalingsområde i EU (SEPA – Single European Payments Area) til at dække alle virksomheder i hele EU og er helt enig i SEPA-rådets opfordring i maj 2011⁽³⁾ til, at der snarest muligt vedtages en forordning, der fastsætter slutdatoer for migration for SEPA-ordningerne for både kreditoverførsler og direkte debiteringer, der, når den er vedtaget, vil erstatte medlemsstaternes hidtil gældende ordninger for kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro, hvilket i sidste ende vil føre til en hurtigere og mere effektiv etablering og gennemførelse af SEPA;

⁽³⁾ http://www.ecb.int/paym/sepa/pdf/SEPA_Council_statement_3rd_meeting.pdf.

41. bifalder Kommissionens tilsagn om fuld gennemførelse af en europæisk kodeks for bedste praksis for bedre adgang for SMV'er til offentlige indkøbskontrakter og anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om i højere grad at reagere på udvalgets tidligere opfordring til at fremme innovative aftaleprocedurer med henblik på at øge SMV'ers deltagelse i offentlige indkøbsprocedurer, bl.a. ved opdeling af flere udbud i delkontrakter eller ved i udbudsbekendtgørelserne at skabe mulighed for at afgive fælles tilbud, hvor dette er hensigtsmæssigt;

42. tilskynder endvidere Kommissionen til at fremme anvendelsen af såkaldte udbudspas for tilbudsgivere på nationalt niveau (et elektronisk registreringssystem). Passet skal vise, at en SMV er i besiddelse af de erklæringer og den dokumentation, som de ordregivende myndigheder ofte beder om ved udbud. Når en SMV har fået tildelt et pas, behøver den ikke igen og igen sende de samme erklæringer og den samme dokumentation. Dette sparer megen tid og mange penge for SMV'er, der ofte deltager i udbudsprocedurer. Et sådant udbudspas skal gælde for en begrænset periode, eftersom de tilgrundliggende certifikaters gyldighed er begrænset. Et sådant system findes allerede nogle steder, og der er gode erfaringer med det;

43. peger endnu en gang på det stort set uudnyttede potentiale inden for offentlige e-indkøb, bifalder opfordringen til Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre gensidig anerkendelse af elektronisk identifikation og autentificering i hele EU inden 2012 og opfordrer med dette mål for øje Kommissionen til at undersøge, hvilke fremskridt der er sket med denne foranstaltning i 2011, for at sikre, at der tages de nødvendige skridt til kortlægning af problemområder, der kræver opmærksomhed i forbindelse med foranstaltningens gennemførelse;

44. mener, at de besparelsesmuligheder, som ikt-løsninger indebærer, må udnyttes bedre, eftersom kun en tredjedel af samtlige offentlige indkøbsaftaler i Den Europæiske Union i øjeblikket indgås elektronisk, og opfordrer derfor til, at der tages større hensyn hertil i SBA, og at Kommissionen og medlemsstaterne sikrer gennemførelse heraf;

45. fremhæver endnu en gang den stadig stigende trussel, som det sorte marked udgør for lovlydige SMV'er, og opfordrer Kommissionen til at søge løsninger på de problemer, denne trussel giver anledning til i form af urimelig konkurrence og ureguleret handel, især foranstaltninger til forbedret beskyttelse af den intellektuelle ejendomsret og intensiveret bekæmpelse af varemærkeforfalskning.

REGIONSUDVALGET

Iværksætterfremme

46. anerkender det vigtige i at fremme og udvikle en iværksætterkultur og opfordrer medlemsstaterne til at lægge større vægt på at fremme iværksætteruddannelse og udvikle iværksættertankegang blandt studerende og på læreruddannelserne;

47. ser gerne, at den europæiske iværksætterregionsordning sættes i sammenhæng med gennemførelsen af SBA for at fremme iværksættervirksomhed og som et redskab, der kan skabe netværk mellem regioner og udbrede bedste lokal og regional praksis for støtte til SMV'er;

48. bifalder evalueringen af Erasmus-programmet for unge iværksættere og mener, at programmet i sin pilotfase har opfyldt mange af sine målsætninger og repræsenteret en ægte merværdi for EU; støtter udvidelsen af programmet, under forudsætning af at der findes løsninger på pilotfasens vigtigste mangler, herunder navnlig: a) bedre formidling af initiativet generelt og bedre reklame for fordelene for deltagere og værter, b) etablering af lokale/nationale kontaktpunkter til løsning af kommunikations- og formidlingsproblemer, c) bedre geografisk balance i deltagelsen, d) oprettelse af et opfølgingsprogram, som skal hjælpe deltagere med at konsolidere de indhøstede erfaringer, og e) et mere solidt finansielt grundlag for programmet;

49. noterer sig og støtter indførelsen af mentorordninger for kvindelige deltagere, peger endnu en gang på behovene hos iværksættere blandt indvandrere, der i øvrigt ofte er mere iværksættermindede og mindre risikosky end befolkningen som helhed, og henstiller, at der ligeledes bør tages hensyn til behovene hos iværksættere blandt unge, minoriteter og ældre, ligesom der bør skelnes mellem de forskellige udfordringer og behov, som migrerende iværksættere blandt Den Europæiske Unions borgere og tredjelandstatsborgere er konfronteret med;

50. støtter Europa 2020-flagskibsinitiativet »En dagsorden for nye kvalifikationer og job«, som tager hensyn til nogle af de særlige kendetegn ved og udfordringer for SMV'er, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at der inden for rammerne af SBA udformes en opkvalificerings- og beskæftigelsespolitik for at optimere potentialet for jobskabelse og kompetenceudvikling i SMV'er.

Bruxelles, den 12. oktober 2011.

Mercedes BRESSO
Formand for
Regionsudvalget